

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Reserapport

Basinformation för utlandsstudier:

Namn: Emelie Borglund & Jon God

Land: Schweiz

Universitet: Lucerne University of Applied Sciences and Arts

Ämne: Business Engineering

Termin: VT17

Förberedelser:

Ansökningsprocessen till partneruniversitetet, CSN, vaccinationer, visum, stipendier, försäkringar, osv. Vad bör man tänka på?

I september fick vi första mailet från internationella kontoret på partneruniversitetet med en bekräftelse på nomineringen och hur vi skulle gå vidare med nästa steg. Vi ombads då skicka in en del dokument senast sista oktober. I mitten av november fick vi sedan svar från Lucerne University of Applied Sciences and Arts med ett antagningsbesked (Letter of Acceptance) och i slutet av november fick vi mer information om resterande process. I detta informationsmail berättade de om introduktionsveckorna, hälsoförsäkring, inloggningsuppgifter och allt annat vi behövde veta i en samlad "handbok" som var mycket tydlig och lättförstådd. Ansökningsprocessen till detta universitet är väl strukturerad och om du följer den information som du får så är det inga problem. Tänk bara på att du kommer få information från flera olika individer på partneruniversitetet som har olika funktioner, vilket innebär att ibland kan bli lite fel i kommunikationen och svårt att veta vem du ska vända dig till. Om du är osäker, skriv till internationella kontoret så hjälper de dig vidare. Nedan beskriver vi några saker att tänka på i korthet.

Introduktionsveckorna:

Under dessa datum finns det möjlighet att gå en kort engelskakurs för att färskas upp minnet eller tyskakurs för att komma in i språket, träffa andra utbytesstudenter samt få hjälp med administrativa delar som behöver göras. Utöver detta sker det olika evenemang där man kan få se staden eller bara umgås med andra studenter. Vi rekommenderar varmt att man går på dessa evenemang då de ger en bra inkörsport till att lära känna andra utbytesstudenter. Tyvärr så krockar introduktionsveckorna med intensivveckorna som sker samtidigt, så där behöver du bestämma om du vill få lite färre kurser under själva terminen, eller om du vill vara med på introduktionsveckorna. Vi kommer berätta mer om intensivveckorna längre ner.

Buddy contact:

Skolan erbjuder möjligheten att få en annan student som en "buddy" som kan hjälpa dig med frågor kring hur det fungerar på skolan samt även möta upp dig när du kommer till Luzern för att hjälpa dig hitta ditt boende. Det kan vara ett trevligt sätt att lära känna kulturen bättre och få en lokal kontakt på universitetet, och det kräver inget från din sida förutom att du skickar in ett mail om att du vill ha en buddy.

Hälsoförsäkring:

Eftersom du är försäkrad via Kammarkollegiet så behöver du ingen schweizisk försäkring, dock så måste du bekräfta detta genom att få den i mailet bifogade blanketten påskrivna av Kammarkollegiet. Ta hjälp av internationella kontoret på Mittuniversitetet med att få detta gjort men eftersom du behöver blanketten påskrivna innan du åker ner så se till att få det fixat så fort som möjligt. Du bör även skicka

efter ett EU-försäkringskort från försäkringskassan i god tid, det kan ta någon vecka att få det. För att få uppskov och inte behöva skaffa en försäkring i Schweiz så går du till samma byggnad som där du söker om boendetillstånd men oftast en annan avdelning, fråga bara vänligt så visar de dig gladeligen, och väl där så säger du bara att du är internationell student och vill få uppskov med hälsoförsäkringen så tar de hand om dig. Tänk på att det kostar några frank i administrationskostnader som du en del betalar kontant och en del via faktura vid senare tillfälle.

Boendeansökan:

Du kommer per automatik bli tilldelad ett boende i Emmenbrücke där du måste betala in en deposition på ca SEK 10 000 inom en vecka efter att du får mail om det, så se till att ha den summan relativt lättillgängligt när det är dags. Vi valde att istället hitta eget boende som låg närmare skolan, i ett mer attraktivt område och var relativt nybyggt, dock så var det också studentlägenheter och även här är en deposition på ungefär samma summa obligatorisk. Hur boendet är beskriver vi lite längre ner.

CSN:

Se till att vara ute i så god tid som möjligt med att söka CSN, speciellt om du vill söka merkostnadslån. Vårt bidrag kom på samma dag som vi angivit att skolan börjat, i vårt fall 6/2. När du sedan kommer hem så se till att få dina kurser registrerade hos din programansvarig så fort som möjligt efter det att terminen har avslutats i Schweiz för annars uteblir CSN i några månader även under hösten.

Schweiz motsvarighet till Erasmus:

I och med att Schweiz inte är medlem i EU, och de är fullt medvetna om att det är dyrt för oss icke medborgare att vistas där så bistår den schweiziska regeringen med ett stipendium/bidrag till alla internationella studenter som motsvarar EU:s Erasmusstipendium på ungefär 3000 SEK/månad. Detta sökes på plats i Luzern och information om detta finns också i "handboken" du får av universitetet efter du blivit antagen. Du kommer få en blankett från skolan där du fyller i ditt kontonummer. Vi fick först en klumpsumma för fyra månader och sen resten i slutet av vistelsen.

Visa:

Det krävs inget Visa för svenskar att studera i Schweiz, endast ansökan om ett boendetillstånd, beskrivet nedan.

Boendetillstånd:

Boendetillstånd måste sökas inom 14 dagar från att du ankommer, men hyresvärdar brukar generellt sett kräva att du registrerar detta redan inom 8 dagar från ankomst i landet. Detta gör du på något av de kontor som finns i staden. Du kommer få kartor till dessa i samband med andra informationsmailet från skolan. Tänk på att det kostar lite i administrativa kostnader. För att söka detta behöver du följande dokument utskrivna och tillgängliga:

- Passfoto (finns fotoautomater på varje central tågstation, men det är relativt dyrt)
- Hyreskontraktet på lägenheten i Luzern
- Pass
- Letter of Acceptance från skolan i Luzern.

Resan dit: flygbiljetter, transporter, flygplatser, osv. Vad bör man tänka på?

Flyg till Zurich och sedan tåg därifrån. Det går även periodvis lågprisflyg mellan Arlanda/Bromma och Basel som kan vara värd att kolla upp innan en resa till Zürich bokas. Det går direkttåg mellan Zürich och Luzern som kostar CHF 15 om du köper ett Half-Fare Travelcard (halbtax). Det är SBB som kör detta tåg och du kan lätt söka efter tåg på deras hemsida SBB.ch och välja engelska som språk. Det går direkttåg ungefär en gång i timmen på vardagar. Vårt förslag är att du skaffar ett Half-Fare Travelcard som halverar kostnaden för alla resor med tåg och buss i Schweiz under ett års tid samt minskar kostnaden för att resa med anslutande tåg i grannländerna med 20%. Du kommer tjäna in de CHF 185

som det kostar väldigt snabbt, det gjorde vi redan första månaden i och med att du även får subventionerade paketpris på tågresa och liftkort i olika skidområden via halbtax-kortet. Tänk på att du behöver ett passfoto samt pass för att skaffa kortet. Enklast är att gå in i SBB:s informationsreception redan på tågstationen på Zürich flygplats och skaffa ett på plats då de även ger dig tips och goda råd för hur du kommer igång och använder detta smidigt. Du kan läsa mer här: <http://www.sbb.ch/en/travelcards-and-tickets/railpasses/half-fare-travelcard.html>. Om du istället väljer att köpa kortet online i förväg så kommer du antagligen behöva hämta ut kortet på flygplatsen ändå. När du skaffat ditt kort så kan du ladda hem deras app där du kan söka resor samt betala direkt i appen, väldigt smidigt! Paketerbjudanden och subventionerade resor går endast att köpa via appen eller vid en kundtjänst på plats inte online eller i automater på tågstationerna.

Landet och staden: Geografiska läget, befolkningsmängden, klimatet, maten, kläder, sociala koder och transporter.

Luzern, som är utsedd till Schweiz vackraste stad, är beläget längst med den vackra Luzernsjön och har de snötäckta alperna i horisonten. Det är rätt så varmt i själva staden så du behöver ta dig upp i alperna för att få kylan och vinter. När vi anlände i februari så var det vårvärme och bar mark redan, och vi hade endast ca 4 snö dagar inne i själva staden under terminen. Det finns dock gott om snö uppe i bergen bara ca en timmes tåg/bussresa från centrum. Under vår och sommar steg temperaturen till närmare 35 grader så se till att även packa med kläder för heta dagar på stranden eller för bergsvandring! Kulturen är relativt lik den svenska förutom att de generellt sett är mer traditionella, formella, aningen patriotiska och religion är av stor vikt. Det är ett rikt land vilket märks i både klädstil, attityd och människor för sig, du bör med andra ord inte gå på stan i mjukisbyxor och en skitig eller trasig t-shirt utanför din egna lägenhet då detta skulle uppfattas som förolämpande. I övrigt så är människorna mycket vänliga och tillmötesgående, det är lätt att känna sig välkomnad och om man bara är ödmjuk, vänlig och respektfull så får du alltid ett leende tillbaka. Du kommer mycket långt med att lära dig de enklaste hälsningsfraserna på schweizisk tyska då det är uppenbart uppskattat att du visar dina medmänniskor respekt genom att använda deras språk. Det bor ca 60 000 personer i Luzern så det är en mindre stad men relativt mycket håll igång ändå, det är också en turiststad så räkna med många turister, främst från Asien, som täcker staden främst under vår och sommar.

Universitetet och studierna: introduktionsaktiviteterna vid universitetet, lärarna, likheter/skillnader i studiesystemet, kurser, schema, tentor, närvaro och betygssystemet. Vilket stöd och service finns?

Det är ett relativt stort universitet med många campus runt om i staden, du kommer antagligen endast röra dig kring den i Horw men det beror lite på vilken inriktning du har och vilka kurser du har valt. Du kommer få ett utkast med vilka moduler/kurser du kan läsa som du behöver söka. Terminen är uppbyggd på så sätt att det först är två stycken intensivveckor, där man om man vill kan läsa en kurs på 3hp per vecka och sedan ha en kortare rapportinlämning eller tentaskrivning i samband med dem, och sedan pågår resterande kurser över hela terminen och alla tentor för de kurserna sker i slutet av terminen vilket var i början/mitten av juli för oss. Vi föreslår att du är ute i god tid och söker kurser eftersom de kan bli fullsatta, speciellt intensivkurser Luzern Winter School blir full snabbt så om du vill läsa den behöver du vara ute i mycket god tid. Detta är en mycket påkostad och intressant kurs som universitetet är stolta över och som har internationella studenter influgna enkom för denna kurs, den genomförs i projektform och har ett visst tekniskt designfokus. Vi föreslår att du läser två intensivveckor så att du sedan under terminen endast behöver läsa 24 hp istället för 30 hp då det är ett ganska högt studietempo i Schweiz. Adressen till skolan är: Technikumstrasse 21, Horw. Kort genom gång på de kurser vi läst:

Sustainability

Det kommer några inlämningsuppgifter som ska göras innan kursen börjar så att man är förberedd. För oss var det att:

- Fylla i en mall på hur mycket vi lagt på mat under en vecka.
- Läs en kortare text och sammanfatta den utifrån vissa frågor.
- Gör ett test för att bestämma vilket Ekologiskt fotavtryck vi hade.
- Läs igenom tre texter och förbereda frågor, som inte ska lämnas in, inför en gruppdiskussion.

När kursen väl har börjat så är det föreläsningar samt att man arbetar i de förbestämda grupperna för att ta fram en kortare rapport som är examineringen på denna kurs. Rapporten ska lämnas in någon vecka senare. Lättsam och intressant kurs. Vi var de enda internationella studenterna så det var ett gyllene tillfälle att lära känna lokala studenter.

Ingen kurslitteratur.

Intellectual property management

Inga uppgifter i förväg. Under kursen behöver du göra ett mindre grupparbete som genomförs under lektionstid samt en tenta i form av flervalsfrågor under fredag eftermiddag. Tentan är utformad på ett sätt att om du är med på samtliga lektioner så kan du i princip inte bli underkänd på kursen. Kursen är ledd av en trevlig herre från USA som arbetar på patentverket där och den handlar om olika intellektuella tillgångar. Väldigt intressant och givande kurs.

Ingen kurslitteratur.

Swissness:

En obligatorisk kurs för alla utbytesstudenter där landets religion, historia, traditioner, ekonomiska situation, politik, arkitektur och konst med mycket mera hanteras. Kursen är skapad för att ge en inblick i det schweiziska samhället och det är enligt oss ett mycket lyckat koncept då många studiebesök på museum, gallerier, bergsvandringar och diverse andra utflykter och aktiviteter erbjuds under lektionstid. Det är en lättsam kurs med ett mindre projekt som skall redovisas inför klassen och en muntlig tenta på ca 15 minuter i slutet av terminen där ett ämne som hanterats under kursen lottas fram och diskuteras på plats. Läraren är otroligt sympatisk och vill mestadels att alla studenter ska ha roligt och må bra, så kursen innebär inte speciellt mycket arbete.

Operations management

En av de större kurserna på 6 hp som innefattar en hel del arbete. Det är dock en väldigt lärorik kurs som samtliga som vill arbeta i någon form av ledarposition eller med verksamhetsutveckling kan ha god nytta av. Kursen innefattar uppgifter att göra varje vecka med flera obligatoriska moment för att få genomföra tentan i slutet av kursen. Se till att lägga några timmar per vecka utanför lektionstid för att ligga i fas, det är i princip omöjligt att läsa ikapp kursen i slutet då den är så omfattande. Dock så får du tillgång till mycket bra repetitionsmaterial efter varje vecka, så vår rekommendation är att ta tillvara på det och genomföra dem löpande under terminen.

Ingen obligatorisk studentlitteratur.

Industrial project

Detta är ett individuellt projekt där du blir tilldelad ett projekt att arbeta med. Det är en kurs som de har som förberedande inför kandidatuppsatsen. Du får en personlig handledare som du har som stöd i hela projektet. Det är inga schemalagda föreläsningar eller liknande men du behöver lägga ca 1 dag i veckan på detta för att ligga bra i fas. Vi bytte ut denna kurs mot att istället skriva varsin kandidatuppsats gentemot Lucerne University of Applied Sciences and Arts då de inte tillåter att man skriver examensarbeten gemensamt. Rent praktiskt var detta mycket välstrukturerat och det fanns möjlighet till gott stöd av den professor du blir tilldelad som handledare. Allt sköts mycket professionellt, men det krävs mycket stort engagemang och arbete från din sida samt en tålmodighet för väldigt specifik formalia kring struktur och upplägg samt en god disciplin så arbetet utförs helt på egen tid. Tanken är att du skall lägga 2,5 dagar/vecka på ditt projekt och dessutom innan terminens start ha genomfört visst mycket grundarbete. Vi rekommenderar inte att du skriver din

kandidatuppsats under din vistelse i Schweiz om du inte är beredd att avvara möjligheten till spontana skiddagar i vårsolen.

Tyska för nybörjare

En lättsam kurs bestående av två timmars föreläsningar i högt tempo men med ett pedagogiskt upplägg. Det förväntas att du genomför en "hemläxa" bestående av glos-, och grammatikövningar varje vecka, vilket tar ca 30-60 minuter att genomföra. Läraren genomför kontroller på att dessa är genomförda vilket sedan påverkar slutbetyget. Strukturerad kurs med tydlig och kompakt information som kräver förhållandevis lite arbete som avslutas med en tenta mer eller mindre skapad utifrån de uppgifter du blivit ombudda att genomföra under terminens gång.

Kurslitteratur ska införskaffas innan kursen börjar, vilket vi rekommenderar att du gör i Sverige redan innan avfärd då prislappen är högre i Schweiz. Med lite tur kan du hitta begagnade böcker från tidigare lever, men i och med att lägenheterna rensas och alla personliga tillbehör kastas mellan hyresperioderna så rekommenderar vi dig ändå att beställa litteraturen i förväg.

Innovation finance

Handlar om hur man värderar ett företag. En väldigt engagerad lärare som om inte annat är underhållande att lyssna på. En fantastisk kurs om man har något ekonomiskt intresse. Har obligatoriska online-quizzar samt en tenta i slutet.

Ingen obligatorisk kurslitteratur. Finns en rekommenderad bok.

Studentliv och boende:

Berätta om boendet, föreningar, kultur och nöjen, sport, sociala aktiviteter och sjukvård.

Vi blev först tilldelade ett boende från universitetet på ett korridorsboende i Emmenbrücke som ligger lite norr om själva staden, vilket är rätt så långt från skolan som ligger söder om staden. Det går tåg relativt nära som går direkt till skolan, tar 10-20 minuter, men då kostar det en del med exempelvis månadskort. Du kan läsa mer om priser på SBB:s hemsida. Vi valde istället att bo på ett studentboende lite närmare skolan, det ligger på ca 45 minuters gångavstånd från skolan. Även härifrån kan man ta tåg om man går 15 in till tåghållplatsen och sedan tar tåg som tar 4 minuter. Det går även bussar några hundra meter ifrån lägenheten direkt till skolan vilket tar ca 10 minuter. Vi valde att gå till en början och sedan köpte vi cyklar. Det finns jättebra cykelvägar här och varje höst och vår så arrangeras en stor andrahandsmarknad för cyklar i staden vilket det finns mer information om i "handboken". Lägenhetshyran här är CHF 660 per månad med en deposition på ca SEK 10 000 som ska betalas in väldigt hastigt. Depositionen återbetalas till fullo förutsatt att lägenheten lämnas i exakt det skick du fann den i, så var noga med att dokumentera alla små märken på väggar eller möbler direkt vid inflytt. Det gäller nog oavsett vilket boende du vill ha, så se till att ha 10 000 kr lättillgängligt när det är dags. Hemsidan till det boendet vi bodde på: <http://www.studentroom.ch/en/dynasite.cfm?dsmid=106546>. Tänk på att söka dit i tid då det kan bli fullt och var ödmjuk och respektfull i kontakt men hyresgäster då de initialt är noga med formaliteter till du har etablerat en god kontakt.

Genom skolan har du tillgång till massvis av gratis sportaktiviteter och träningsmöjligheter som inkluderar allt ifrån gym och yoga till forsränning. Det går att söka fram vilka aktiviteter som finns och när genom denna sida: <https://www.unilu.ch/uni-leben/sport/>. Tyvärr så finns den endast på tyska men Google translate ger dig en tillräckligt bra översättning så att du kan ta dig vidare.

Det finns en hel del kultur och nöjen i staden samt att schweizarna har festivaler av olika religiösa grunder med jämna mellanrum. Utöver detta så ligger alperna endast en timme bort med tåg där det finns alla möjliga aktiviteter både vinter och sommar. Bästa tipset här är att prata med lokalbor och andra studenter för att få tips på saker att göra eller att hänga med på.

Vi har inte testat sjukvården personligen men genom vänner har vi hört att trots sjukvårdsförsäkringen så finns det en risk att du kommer behöva betala sjukvårdskostnaderna själv inledningsvis för att sedan bli ersatt kostnaderna. Det är tyvärr väldigt dyrt att utnyttja sjukvården i Schweiz så ta hand om dig. Men skulle du dock ändå vara i behov av sjukvård i Schweiz så kan vi i alla fall betrygga dig med att den sägs vara i världsklass även den.

Kostnader:

1. **Flygbiljetter:** Kan variera mellan 500–2000 kr per resa beroende på hur lång tid innan du bokar.
2. **Vaccination:** 0 SEK, men TBE-vaccin rekommenderas då det finns mycket fästing i centrala Schweiz.
3. **Visa:** 0 SEK
4. **Transport:** Beskrivet ovan men 15 eller 30 frank från flygplatsen till Luzern och priser varierar sedan på resans längd.
5. **Boende:** 660 CHF/månad + deposition 1000 CHF som återbetalas vid utflytt
6. **Rekommenderade boendeområden:** Steinhofstrasse eller Emmenbrücke
7. **Studentlunch:** På campus 5-11 CHF vilket är mycket prisvärt
8. **Måltid på restaurang (lunch/middag):** 30 CHF och uppåt.
9. **Nöjen (bio, nattklubb):** Varierande, bio för ca 17 CHF
10. **Kurslitteratur:** Olika beroende på vald kurs, men oftast ingen obligatorisk kurslitteratur.
11. **Obligatorisk studentföreningsavgift:** 0 CHF
12. **Kostnad för inköp av mat relativt svenska priser:** Ca 10-20% dyrare generellt sett, men kött är dyrare ändå medan all sorts alkohol är billigare. Att äta på restaurang är kostsamt, medan priserna för att ta en öl på stan eller en Irish Coffee i pisten motsvarar svenska priser.
13. **Gymkort:** Det finns ett stort utbud gratis idrottsaktiviteter genom skolan som inkluderar allt ifrån gym, spinning, och yoga till SUP, kajakpaddling och bergslöpning, se ovan.
14. **Övriga avgifter:** Beroende på din bank kostar det att föra över pengar till Schweiz. Du kan öppna ett bankkonto i Schweiz utan kostnad så länge du är student vilket dessutom ger tillgång till lokala studentrabatter och ett presentkort på ca 400 sek. UBS är vana att hantera utländska studenter och Schweiz är sannerligen bankernas land, så förbered sig på ett kungligt välkomnande och ett otroligt smidigt kontoinnehav med en bra praktisk mobilapplikation att sköta dina bankärenden från.

Kontaktuppgifter:

Du är varmt välkommen att höra av dig till oss om du har några funderingar eller vill veta mer om vår vistelse i Luzern.

Email: embo1301@student.miun.se eller jogo1500@student.miun.se

Jag godkänner att Mittuniversitet publicerar min reserapport på hemsidan www.miun.se så att den kan komma framtida utbytesstudenter till del:

Ja